Ҷьамбул Инҷьгиа

АҢСЫҚӘРАМҨА

ажәеинраалақәа

Аҟәа
Аҧҳәынҭшәҟәҭыжьырҭа
2018

УДК 821.35-93
ББК 84(5Абх) 6-5
И 82

Инџьгиа, Џь. Џь.
И 82 Аҧсықәрамҩа: ажәеинраалақәа. / Џьамбул Инџьгьиа. – Аҟәа : Аҧҳәынҭшәҟәҭыжьырҭа, 2018. – 64 д.

Аизга еиднакылоит апоет қәыҧш
Џьамбул Инџьгиа иажәеинраалақәа.

УДК 821.35-93
ББК 84(5Абх)6-5

© Инџьгиа, Џь. Џь., 2018
© Аҧҳәынҭшәҟәҭыжьырҭа, 2018

Анцәа дыззылыԥхаз

Анцәа игәарԥханы иишаз дѡашьаʒом: иҟазшьа, итәашьа-игылашьа, инаԥш-аапшышьа, ихәыцшьа… – зегь рыла иаамсҭашәоу ауаѡы!

Насыԥны, зажәеинраалақәа снапаҷы иааиз, уи арҷиара улаԥш иҵашәааныʒа, иара ихаҭара убоит, аԥсаатә жәла бзиеиԥш…

Инҧьгьиа Џьамбул абаѡхатәра ԥсабарала Анцәа излеиҵаз поетуп. Уи аԥсуа поезиа ашҭа дҭалеит ихатә бжьы, ихатә ҟазшьа иманы. Иажәеинраалақәа ирымоуп рхатә форма, рхатә ҷыдарақәа. Ицәаҳәақәа – раԥхьатәи асы шкәакәа иалдоу аграпара иаѡызоуп: ицқьоуп, иҵаулоуп. Удырхәыцуеит. Иԥьоушьоит уи знапы иҵызхыз иҟазара, ифилософиатә хшыѡзцарақәа…

Џь. Инҧьгьиа ажәа деиҷаҳауеит, дахʒыʒоит, ираʒоит. Ажәа мыцхә ицәтәымуп. Асахьаҭыхѡы бзиа иеиԥш, илаԥш иҵашәо ма дзырхәыцуа зегь аԥсы рхеиҵоит, ԥшшәы рацәала ихирҷоит. Уи ипоезиа – ажәытәʒатәи

иапониатәи Ажәа азҟазацәа рцәаҳәақәа (хҧа-хҧа цәаҳәатәи ажәеинраалақәа) шугәаладыр-шәогьы, аҧсуа поезиа, аҧсуа цәа аҟәнышьшьы, иара ихатә хәыцра, ихатә хаҿсахьа, ихатә гьама уҳәа баҩхатәра ҳаракыла ихшыҩҵакқәа раарҧшышьа дақәшәоит. Уи хықәкыс имоу – амаҷ ала аду аҳәара...

Хьтәы уарҳалхеит
ҭагалан –
аҵла
Ргәырҩа.

Мамзаргьы:

Ас-харҧ ашәнахит
абна –
быччаҧшь аҿықәлеит
ааҧын.

Заира Ҭҳаиҵыкә

Хьыршәыгәажәак

Ауаҩы иԥсҭазаара – цәыкәбарк алахьынҵа…

Ажәҩан иалшәшәоит Аԥсҭазаара акәаҷ иблыз ацәыкәбарқәа – аеҵәақәа. Амшын – шаҟа ԥсҭазаара ҷшәахьоузеи? Заҟа цәыкәбаргьы амҩа иқәузеи…

Аха Ахьыцәыкәбар – инеиԥхьбаргьы, ашьҭа аҭынхоит – ҩаԥхьа иеҵәахарц. Уи ауп Ауаҩы адгьыл иазынижьуа инасыԥ Ашәҭыц.

Автор

***

Ақәаб
абырлашқәа
ҭышәшәеит –
ишеит.

***

Аԥша исзаанагеит
ааԥын афѡы –
ишәҭит аҳәаса.

***

Адгьыл
ашьа ҭаҵәахын
иԥырҽеиз амаҵмыԥь.

***

Аҳахәа
алаҕырҳқәа азынкылом...
Адгьыл ахьаа анырма?

***

Апаҭхь
аҵаҿ иҵәахуп
агәы иҭоу аҵа.

***

Абаииақәа гәылҵуеит
ҵхагәазы –
аҳыркәиқәа хәмаруеит.

***

Иҧысхит
адәыкрын –
сеиԥшхеит ҭагалан.

***

Ажәҩан икыдлеит
аҳиас ахцәқәа –
ацәаҟәа ҿырбоит.

***

Ашәыб иатцоуп
ашәаԥыцьаԥ –
ирымызхуада ргәыҕра?

***

Апытҟәыр шыԥхыӡуаз
иазгәамҭаӡакәа
игәылнаршәаз ашәҭыц –
ччаԥшьны иаҷыԛәлеит.

***

«Аҭынчра гәилҵас
ианышәҵуагьы
аҟама аржьақцара иаҧсам!» –
фырхаҵак иуасиаҵ.

***

Ашәарҵара анҳахҵыгәлоз
абыкь абжьы ҳарҧыхон…
Ҳзырҧыхозеи иахьа?

***

аубыхҟәа ирызкны

Мацәыс еимҟьарамызт
рцәырҭра
амацәыс ашьҭа
зҭынхаз.

***

Аҟәышәҭын апытымҭабжь
слымҳа иҭахәмарит –
ааԥын ашьаҧақәа.

***

Аҵла
ажәҩан иазнеирц еихоит...
Адацқәа шамаз ахашҭма?

***

Аҵх шәҭит
амшын агәаҷы –
Асар рымҩа кыдуп.

***

Схәыцрақәа ансаԥысуа,
Сгәалашәарақәа
санрызхьаԥшуа –
еилыскаауеит сшымҩасҩу.

***

Бхы-бҽы – аʒаʒа-рыц,
Быччаԥшь –
ашәҭ апытымҵа.

***

Уеиҵамхан! –
лахьынҵак
агара арҵысуеит.

***

Аԥсҭазаара
иацәыӡуаз фырхацәак –
аԥсҭазаара наргон ԥхьаҟа.

***

Абызкаҭаҳа мчыдоума?!
Иԥахуп
амариал.

***

Асақьар
ианазнымха ахҿа
инеиԥхьбон жәларык
рлахьынҵа.

***

Удацҧашәқәа ухоумыршҭын! –
игәжәажәоит
алаҕырӡ иашьыз
амшын.

***

Ацәаныррақәа
санаршьеит –
сшымчыдоу схашҭма?

***

Аԥсҭҳәа агәала
арашәҭы
арҿыхеит.

***

Иаҳҳалашоит етԥәак
ажәԫан ҳалаԥш ахьысуанатԥ
аԥышәара ҳагзмыжьуа
аԥсҭазаара ҳагәыланатԥ –
гәыҕраны.

***

Аԥсҭазаара иамчу –
шәҭыцкаҿ
игәылшәеит...

***

Игәылҭцыз
агәмырхашҭ –
апытҟәыр иаҵашьыцит.

***

Ашышкамс!
Еиҩаҳго
змаҷуи?

***

Аҵыхәтәантәи абҕьыц
ҽшәеит –
ҭагалан иацәыӡит
аԥшшәы.

***

Атцх
агәырҕьара азымҵәахит –
аеҵә ацәпытит.

***

Ауаз аимҭа –
ԥсҭазаарак
аҿҵәамҭа.

***

Ахәырбҕьыц!
Аханатә иудыруазма
жәларык рлахьынҵа?

***

Афырхацәа ршьа ахькашхьаз
аҳаскьын ҽырбоит –
амаалықьцәа рылаԥш
ажәѡан иаздырхарц.

***

Иссируп амшынцәқәырпҵа
алахьынҵа –
аччаԥшь шаҽықәу
иԥсуеит.

***

Шәышықәса ирҵысит
агәаҕь иҵаҵәахыз –
аԥь.

***

Ахьыʒрашәеи ауази
еиндаҭлон –
жәҩангәы
иҭахәмараанʒа
амаҿа.

***

Агәыҭра –
ашәахсҭа
ахәырбҭьыц.

***

Асаҟҭыр
ахаҳә хьшәашәа
иқәуп.

***

Аҵх
аҽымҭра зызхымгаз –
агәы аԥысит
аҟармаҵыс.

***

Сылаԥш адхалт
изаҵәхаз
абҕьыц...
Изшәаԥьҳәода?

***

Ҳгәы изҵымԥрааз
ажәа –
иналашәон ҳхахәы.

***

Амшын
амаʒа –
ацәыкәбар.

***

Ҳзацәшәозеи аԥсра –
Ҳазшаз
ҳисасхозар?

***

Абзиабара ангәылшәо –
аблақәа
шәҭуеит.

***

Аԥхьарца зкыз –
ажәԫан баҳчаҿ
рыԥсҟәа шәҭышхон.

***

Аҵх
ашьал
ашәнахит
ажәҩан шьана.

***

Шарҧыеҵә сеиҧшхарын
сажәа цәымзак азыркыр –
апоет игәҭыха.

***

Хьтәы уарҳалхеит
ҭагалан
аҵлақәа
ргәырԥа.

***

Аԥхыӡ иеиԥшхеит
аӡын –
абҕьыжә ирылиааит
асыкәа.

***

Ԛ-ԥсҭазаарак среикануам,
амати сыцәнымҵәар
исызсырхоит акы –
ашьхыц агәырԛа.

***

Ацәыкәбарҵәҟьа
ʒиасхоит –
аԛызцәа азырҳар.

***

Ашәҭыц зқәиааз
саршанхеит –
ахаҳәтцәҟьа
агәы ԥшааит.

***

Ассир!
Абыҷь ҽежьқәа
хьычԥаԥырхеит.

***

Бышԥашоу
быччаԥшь
бажәа иахәырбԍыцны?

***

Аʒын… Атԥла
абԍьеиқәатԥәақәа алшәшәеит –
алаҳәақәа ԥрит.

***

Ажәҩан алакыҵаҿ
ауарҳалаԥшь кыдлеит –
иҽеырбоит аҵәа ҟаԥшь.

***

Ажьыргәыц алаґырʒ
агхеит аҳаԥшьа –
ашәиԥхьыʒ ҳацәыхьча.

***

Ҳбаашқәа ршәахсҭақәа –
жәларык ршьанҵамҩа
ашьҭақәа.

***

Анык илыхшаз
наскьеибагоит –
асы иахәмаруеит ақәа.

***

Акасыш рыбжьоуп
ҭагалани
ааԥыни.

***

Аҵх ауапа
ҟәынак ҭыҵит –
раҙын уарҳалк шьҭоуп.

***

Арҵу аршәаабжь
ԥсыҳкаагахеит...
Ишԥеицәыхароу ҳагәқәа?

***

Ас-харԥ ашәнахит
абна –
быччаԥшь аҳыкәлеит
ааԥын.

***

Ақәыц иҧалт
ахь-рыц –
ишҧассиру ацәыкәбар.

***

Аҧша иарҧыхеит
ашәҭ
аҧсра.

***

Ҳәыҳә шкәакәа
шьапы ҟаԥшь –
сыгәнаҳа узаҵоит?

***

Бажәа хшәааны҃а
быблақәа
хәырбԥыцхеит.

***

Ашьха аикаҿ
атамашәҭ гәылҵит –
адгьыл аччаԥшь ахьыгзоуп.

***

Амцабз
ахьаа –
аццышә.

***

Ақьапҵажә...
Аԥсреи Аԥсҭазаареи
еиҵахама?

***

Агәи ахшыԥи шеисоз –
анасыԥ
лашәхеит.

***

Иҳәыҳәхаз
ақама –
исылԥсаахьоу сдақәа.

***

Агәы
аҷымҭра –
алаґырҙ.

***

Сасрыҟәа!
Икыдуҧааз аеҵәа
уҧсы ҭаҵәахызҵгьы?

***

Ан лылабжыш
укәа изҵашәар
узҽыхарызу, ажәѡан?

***

«Абрыскьыл, сухашҭма?!» –
иԥышәарччоит аҭырас…
Аԥсуа хаҵа дҳагуп!

***

Зҽыбымҭуазеи, Гәашьа,
ҳлабҽаба дырԥашьеит –
алашә имԥа шәарҭоуп.

***

Ҭагалан... Ахьычҧаҧыр
ҳашҧеиҧшу,
ҳаамҭа ҳацәтәымуп.

***

Иҧҽуп Ԛаʒамакьаҭ –
ашьыцра
агәаҕь зҭаҵәахыз.

***

Имацәысит ажәҩан,
Бзоу мракаԥ кьыркьыруеит –
фырхаҵак детҵәахеит.

***

Ианбаҭәуеи
аамҭа
ақәа?

***

Ҷимҭзаргь фырхаҵак
зыԥсцамҭа гәыҷкаагахаз –
ихьышьҭа ҽырбоит.

***

Амца иақәшәаз
ахаҳә
шәҭит.

***

Бырхыԥшылон сыблақәа
ижәҵысхарц бгәы –
аҳын ԥышәарччахьан.

***

Ацыгәҵыхәа ахьҽырбоз
ашәҭыц гәылҵит –
аԥшҳара заҵәхеит.

***

Аҵларкәыкә абжьы
слымҳа ҵнахуеит –
ишҧарацәахеи абажәқәа?

***

Алахьынҵа уҳәеит ҳәа...
Цәашьыркыла срышьҭоуп
абамба сы иалаʒыз.

***

Сақанеи лдардха
аҵх иаларшәуп –
амза агәы ҭәит.

***

Амш иарлашәыз
аты –
ҵхагәазы иашшуеит.

***

Арҵу заҵә
ҷьабоит
ақьаҧҭажә ашәхымсаҿ.

***

Амра ʒышаанʒа
иқаруан
ацәыкәбар.

***

Ашәҭ лызҽырхит
ашәҭыц –
рлахьынҵа сархәыцит.

***

Ацәқәырпҵа наскьеибагоит...
Изырҽаҳҵааи
рҧышәа?

***

Иалшәшәоит ас-рыцқәа –
адгьыл иамкыз
ашәҭқәа.

***

Ашьхарҟәыҭқәа гәыргьоит –
аԥхын
атцыхәтәантәи ашәа.

***

Аҵх рҽарҭеит
апҟақәа –
иабазгои руаз?

***

Ахызаҵәқәа сыршаҭом –
илеиуеит
ақәаршаԥы.

***

Амацәыс акәашамҭаз
ажьира идәылган
аԥсынгьери.

***

Схалеит ахәы –
аеҵәа
ԥышәарччеит.

***

Сажәа
шәырны изҩалар –
акәыкәу абжьы
саҵәшәом.

АХҚӘА

«Анцәа дыззылыԥхаз…»……3
«Хьыршәыгәажәак…»……5
«Ақәаб…»……6
«Аԥша исзаанагеит…»……6
«Адгьыл…»……7
«Аʒахәа…»……7
«Аԥаҭхь…»……8
«Абаииақәа гәылҵуеит…»……8
«Иҧысхит…»……9
«Ажәѡан икыдлеит…»……9
«Ашәыб иаҵоуп…»……10
«Апытҟәыр шыԥхыʒуаз…»……10
«Аҭынчра гәилҵас…»……11
«Ашәарҭара анҳахҭыгәлоз…»……11
«Мацәысеимҟьарамызт…»……12
«Аҟәышәҭын апытымҭабжь…»……12
«Аҵла…»……13
«Аҵх шәҭит…»……13
«Схәыцрақәа ансаԥысуа…»……14
«Бхы-бҧы – аʒаʒа-рыц…»……14
«Уеиҵамхан!..»……15
«Аԥсҭазаара…»……15
«Абызкаҭаҳа мчыдоума?!»……16
«Асақьар…»……16
«Удацԥашәқәа ухоумыршҭын!..»……17

«Ацәаныррақәа…»…….17
«Аԥсҭҳәа агәала…»…….18
«Иаҳхалашоит еҵәак…»…….18
«Аԥсҭазаара иамчу…»…….19
«Игәылҵыз…»…….19
«Ашышкамс!»…….20
«Аҵыхәтәантәи абғьыц…»…….20
«Аҵх…» …….21
«Ауаз аимҭа…»…….21
«Ахәырбғьыц!..»…….22
«Афырхацәа ршьа ахькашхьаз…»…….22
«Иссируп амшынцәқәырпҵа…»…….23
«Шәышықәса ирҭысит…»…….23
«Ахьыӡрашәеи ауази еиндаҭлон…»…….24
«Агәыӷра…»…….24
«Асаҟҭыр…»…….25
«Аҵх…»…….25
«Сылаԥш адхалт…»…….26
«Ҳгәы изҭымпрааз…»…….26
«Амшын…»…….27
«Ҳзацәшәозеи аԥсра…»…….27
«Абзиабара ангәылшәо…»…….28
«Аԥхьарца зкыз…»…….28
«Аҵх…» …….29
«Шарԥыеҵә сеиԥшхарын…»…….29
«Хьтәы уарҳалхеит…»…….30
«Аԥхыӡ иеиԥшхеит…»…….30

«Ԛ-ԥсҭазаарак среикануам...».....31
«Ацәыкәбарҵәҟьа...».....31
«Ашәҭыц зқәииаз...».....32
«Ассир!..».....32
«Бышԥашоу...».....33
«Аʒын... Аҵла...» 33
«Ажәԛан алакыҵаҷ...».....34
«Ажьыргәыц алаҕырʒ...».....34
«Ҳбаашқәа ршәахсҭақәа...».....35
«Анык илыхшаз...».....35
«Акасыш рыбжьоуп...».....36
«Аҵх ауапа...».....36
«Арҵу аршәаабжь...».....37
«Ас-харԥ ашәнахит...».....37
«Ақәыц иҷалт...».....38
«Аԥша иарҷыхеит...».....38
«Ҳәыҳә-шкәакәа...».....39
«Бажәа хшәааназа...».....39
«Ашьха аикаҷ...».....40
«Амцабз...».....40
«Ақьаԥҭажә...».....41
«Агәи ахшыԛи шеисоз...».....41
«Иҳәыҳәхаз...».....42
«Агәы...».....42
«Сасрыҟәа!..».....43
«Ан лылабжыш...».....43
«Абрыскьыл, сухашҭма?!».....44

«Зҽыбымҭуазеи, Гәашьа…»…….44
«Ҭагалан… Ахьычпаҧыр!..»……45
«Ипҿеуп Ҩаҙамакьаҭ…»……45
«Имацәысит ажәҩан…»……46
«Ианбаҭәуеи…»……46
«Ҽимҭзаргь фырхаҵак…»……47
«Амца иақәшәаз…»……47
«Бырхыпшылон сыблақәа…»……48
«Ацыгәцыхәа ахьҽырбоз…»……48
«Аҵларкәыкә абжьы…»……49
«Алахьынҵа уҳәеитҳәа…»……49
«Саҭанеи лдардха…»……50
«Амш иарлашәыз…»……50
«Арҵу заҵә…» ……51
«Амра ҙышаанҙа…»……51
«Ашәҭ лызҽырхит…»……52
«Ацәқәырпа наскьеибагоит…»……52
«Иалшәшәоит ас-рыцқәа…»……53
«Ашьхарҟәырҵқәа гәыргьоит…»……53
«Аҵх рҽарҵеит…»……54
«Ахызаҵәқәа сыршаҭом…»……54
«Амацәыс акәашамҭаз…»……55
«Схалеит ахәы…»……55
«Сажәа…»……56

Џьамбул Џьумбер-иԥа Инԥьгьиа

АԤСЫҚӘРАМҨА
ажәеинраалақәа

Джамбул Джумберович Инджгиа

ПУТЬ СЕРДЦА
стихи

На абхазском языке

Аредактор *В. Касланҙиа*
Акорректор
Асахьаҭыхѡы *Р. Габлиа*
Компиутерла аиқәыршәаѡ *А. Аџьынџьал*

Аформат 70х100/32.
Иҟатцә. акь. бҕь. 2. Инықәыр. акь. бҕь. 2,6.
Аҽатцаԥҟа №